

թեան մեծի Տէրութեանդ և թանգագին Վեհափառի Հօրդ հասարակաց:

Եւ ես նուազ սպասաւորս Սրբոյ եկեղեցւոյ Հայաստանեայց աղօթս ջերմագինս յաթոռ բարձրելոյն վերառաքեմ՝ վասն յարատեւ բարեբաօտիկ թագաւորութեան և արնշատութեան Վեհափառ Շահն-Շահիդ, որոյ մնամ ջերմեռանդն աղօթարար:

Տեղակալ կաթողիկոսի ամենայն Հայոց

ԳԷՈՐԳ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍ.

19-ն յունուարի 1908 ամի

ի Ս. Էջմիածին:

Սոյ Ս. Կաթողիկոսը Տ. Սահակ Բ. յատուկ կոնկոնդակով, ուղղուած Ամենապատիւ Տ. Տեղակալին, իւր ցաւակցութիւնն է յայտնում ընդհանրական Հայրապետի մահուան առթիւ: Ս. Տեղակալի հաճութեամբ հրատարակում ենք այդ գրութիւնն ամբողջապէս, որովհետեւ յայտարար է այն բարեկամական յարաբերութեան, որ ստեղծուած է Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսի ընտրութիւնից ի վեր: Մեր ընթերցողներին յայտնի է, որ երկար ժամանակ գժտութիւն կար երկու աթոռների մէջ Գէորգ Դ. ընդհանրական կաթողիկոսի և Կիլիկիոյ Մկրտիչ կաթողիկոսի օրով: Թէպէտ հանգուցեալ Մակար կաթողիկոսի ժամանակ արդէն վերացած էր պաշտօնապէս գժտութիւնը, բայց Տ. Սահակ Բ. աւելի ևս սիրալիր յարաբերութիւն սկսեց, հէնց առաջին պատարագի մէջ յիշելով ընդհանրական Հայրապետի անունը:

ՍԱՀԱԿ ծառայ Յիսուսի Քրիստոսի եւ աննասանելի կամօքն Աստուծոյ եպիսկոպոսապետ եւ Կաթողիկոս ամենայն Հայոց Տանն Կիլիկիոյ: Ամենապատիւ Տ. Գէորգ Արքեպիսկոպոսի Սուրբնեանց, Տեղակալի ընդհ. Հայրա-

պետութեան համագգական Արոտոյն Մերոյ Էջմիածնի, ողջոյն եղբայրական սիրոյ հանդերձ ջերմագին մաղթանօք վասն յարատեւութեան եւ պայծառութեան Արոտոյդ եւ Հայրապետութեան եւ Նորին ուխտանուէր եւ սրբակենցաղ միաբանութեան:

Զգառնակսկիծ բօթ մահուան Առաքելաշնորհ Հայրապետին լուաք ի հեռագրական յայտարարութենէն Առաջնորդարանի Ատանայի, մինչ էաքն ի Հիւսնու-Մանսուր, ի վիճակին Մելիտինոյ, և կարեւելք խոցեցաք: Ի պատճառս թեմական այցելութեան տարակայութիւն մեր յԱթոռէ եղև պատճառ յապաղման վշտակցական գրութեան մերոյ, թէպէտ և անդէն իսկ ի լսել մեր զանակնկալ և զտխրառիթ գոյթ մահուանն Հայրիկին հանուրց Հայաստանեայց, հեռագրական ծանուցմամբ զեկուցաք թեմակալին Ատանայի, հաղորդել Զերումդ Սրբազնութեան և Գեր. անդամոց Սինոդիդ, ըստ հաւաստից խորին ոգոյն և վշտին Մերոյ, այլ ի խստութենէ եղանակին ձմերայնոյ ի տեղիս տեղիս խանգարմունք հեռագրական թելից, որպէս ապա հասու դտաք իրացն, չետուն թոյլ կատարել զայդ պարտիս ի պատեհ ժամուն և որով զրկեցաք յսփոփանացն, նշանակելոյ ի Մերմէ կուսէ պատգամաւոր ոմն յաւուր օծմանն և յուղարկաւորութեան Շնորհազարդ Հայրապետի:

Ի հանգիստ հոգւոյ երանեալ Հայրապետին և ի մխիթարութիւն վշտազգեաց ժողովրդեան հրամայեցաք համօրէն առաջնորդաց և փոխանորդաց մերոյ յեկեղեցիս Կիլիկիոյ պաշտօն հոգեհանգստեան կատարել և ի Հիւսնու-Մանսուր ընդ մերով նախագահութեամբ կատարեցաք նոյն կարգ պաշտածան:

Կոծ և կսկիծ անակնկալ մահուան ոչ միայն համակեցին զմիաբանութիւն Սրբոյ Աթոռոյն և զժողովուրդն վիճակաց Էջմիածնի, այլ զհամօրէն ուխտ եկեղեցւոյ, որ ի սփիւռս աշխարհի և ի Կիլիկիա, զի յօրմէ յայնմանէ մերոյս ընտրութեան ի կաթողիկոսութիւն իղձք մեր և տարփանք սրտի եղեն բանիւ և որդեամբ քարոզել զմիութիւն եկեղեցւոյ, դաւանութեան, ծիսից և համարին

ժողովրդեան. վասն որոյ որչափ Դուք, նոյնչափ և առաւել ևս մեք համակեցաք ի սուգ, զի Հայրն հանուրց, մեծ ջատագովն խաղաղութեան, միութեան և սիրոյ ոչ ևս է ի կեանս:

Աղաչեցաւք բոլորով սրախ զԱստուած, կենդանեաց և մեռելոց, զի պարգևեցէ զարժանաւոր յաջորդ Նորին ի փառս և ի պատիւ Հայրապետութեան, ի շինութիւն և ի պայծառութիւն ս. եկեղեցւոյ և ի մխիթարութիւն համօրէն հոգեւորականութեան և ժողովրդեան ազգին մերոյ սիրելւոյ:

Մաղթելով երկար կեանս Ձեզ, բարեջան անդամոց Սինոդի և միաբանութեանդ,

Մնամ աղօթաւս

ՍԱՀԱԿ Բ. ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍ ԿԻԼԻԿԻՅՑ.

Ի 27-ն Նոյեմբերի 1907 ամի

և ըստ տոմարիս ՌՅԾԷ

ի Հայրապետութեան Մերում Ն. ամի

յԱթոռ Կիլիկեան, ի Սիս

թիւ 165.

Երուսաղեմի Ամենապատիւ Ս. Պատրիարքն ևս Տ. Յարութիւն արքեպիսկոպոս մի թղթով յանուն Տ. Տեղակալի ցաւակցութիւն է յայտնում Ն. Ամենապատուութեան և միաբանութեանս Ս. Հայրապետի մահուան առթիւ. յիշելով հանգուցեալ Կաթողիկոսի հետ ունեցած իւր մտերմական բարեկամութիւնը: Ապա շնորհաւորում է Ն. Ամենապատուութեան տեղակալական պաշտօնը և բարեմաղթում կարողութիւն և զօրութիւն մաքուր խղճով և բարւոք արդիւնաւորութեամբ կատարելու այն: